

SZH-dag 2015: een dag vol inspiratie, interactie en beleving

Op 3 oktober stond de biologische zorgboerderij De Groote Modderkolk in het Gelderse Loenen geheel en al in het teken van de SZH-vriendendag. Ruim vijftig belangstellenden wisten hun weg naar dit terrein van Natuurmonumenten te vinden.

Na de koffie verwelkomde boswachter Wim Niemeyer ons in de potstal van de biologische zorgboerderij De Groote Modderkolk in Loenen. Daar kregen we een toelichting op het reilen en zeilen van de boerderij. Belangrijk doel hierbij was het Brandrode rond uit de gevarenzone te halen en met een goed fokprogramma het aantal dieren te vermeerderen. En dat is gelukt! Vervolgens vertelde voorzitter Geert Boink wat de stand van zaken is bij de SZH. Hij ging onder andere in op de fokkerij van het Nederlands landvarken, met als leuk detail

dat Jeroen Dijsselbloem twee van deze dieren houdt.

Filmpje over het gilde

Ook kregen we een filmpje te zien over het gilde van traditionele schaapherders, waarin de situatie van deze herders wordt belicht. Door versnipperde begrazingsgebieden en onzekerheid over de toekomst, komt het werk van traditionele herders met streekeigen rassen onder druk te staan. De steun van de bevolking is van groot belang om dit ambacht in stand te kunnen hou-

den. Bij het jaarrond houden van een kudde (zoals deze herders doen) staan tegenover een begrazingsperiode van zeven maanden, vijf maanden waarin de kudde moet overwinteren. Daarvoor is financiële steun nodig. Daarnaast zou het beter zijn voor mens, dier en milieu, als de herders en hun kudde met streekassen in hun eigen omgeving aan het werk kunnen. En vaak wordt hun dat niet gegund.

Tot slot gaf Nonja Remijn een overzicht van wat er op het gebied van educatie en voorlichting is gebeurd. Over deze projecten staat een uitgebreid verslag in dit nummer.

Debat met boeiende interactie

Na de workshop 'met huid en haar' (zie artikel hierna) konden we lunchen in het zonnetje. 's Middags nam Han Swinkels,

Ontvangst op het terras

Carolijn Janssens

Han in debat met een van de deelnemers

Carolijn Janssens

Groote Modderkolk

Onze gastheren Wim Niemeyer en Antoon Klomp voorzagen ons van informatie over de Brandrode rundren. Op de Groote Modderkolk werken en wonen tien jongeren met een beperking die zorg dragen voor het vee onder de bezielende leiding van boerderijbeheerder Antoon. Hij is hier geboren en getogen en heeft de boerderij in 2001 aan Natuurmonumenten verkocht en is zelf in dienst gebleven. De boerderij is van essentieel belang voor het natuurbeheer en voor het behoud van het Brandrode rund. Het is dan ook een fokcentrum, erkend door de SZH.

Wim Niemeyer (links) en Antoon Klomp tussen de Brandroden

Carolijn Janssens

lector Duurzame Veehouderijketens, ons mee in een debat over een aantal stellingen betreffende de houderij van zeldzame rassen. De insteek was of je via de mening of het betoog van een ander je eigen mening bijstelt of niet. Dit was een leuke interactieve manier om een aantal uitspraken onder de loep te nemen. Er waren zeven stellingen waaronder 'Streekassen zouden alleen in hun streek van oorsprong gehouden moeten worden'. Hier waren zowel voor- als tegenstanders van. Tegenstanders kwamen met het argument kwetsbaarheid van de populatie bij uitbre-

Hans Krudde

Veluws heideschaap

ken van een ziekte, terwijl voorstanders zich beriepen op de historie van het ras. Het was een boeiende interactie tussen stelling, meningen van het publiek en debatleider Han, die alles in goede banen wist te leiden.

Ras van het jaar

Als laatste activiteit bezochten we de schaapskooi Loenen van het Geldersch Landschap, waar schaapherder Arjen Daalhuisen zijn 175 ooiën en vier rammen hoedt. Arjen wil zijn kudde zo lang mogelijk laten grazen. Eind januari worden de eerste lammeren al geboren. Eind maart wil hij de kudde al meenemen naar de hei, ongeveer anderhalve kilometer verderop. Zijn streven is de kudde uit te breiden tot 250 ooiën en 75 oilammeren met eigen aanwas. Om de kudde gezond te houden doet hij mee in de rammencirkel van het Veluws heideschaap. HAS-student Saskia van Zon licht dit toe en vertelt over haar populatieonderzoek bij het ras. De status van het ras wordt al langer nauwlettend in de gaten gehouden, doordat ieder jaar de schaapherders elkaars kudde keuren. 'Ik zie graag een schaap met een glanzende kop, hoog op de poten, met een lange draderige vacht en een lange staart', aldus Arjen. 'En

bovendien hebben ze een rustig karakter. Dat vind ik ook belangrijk.'

Oude en nieuwe schaapskooi

Er is vorig jaar oktober een nieuwe grotere schaapskooi geopend, die door vrijwilligers en medewerkers van Geldersch Landschap gebouwd is. De grotere kooi was nodig omdat de kudde in de loop der jaren flink is uitgebreid. De locatie, niet op de hei maar in een weiland, heeft te maken met een stukje geschiedenis. Een van de pioniers in het hoeden van schapen, Willem Koestapel, was de laatste rondtrekkende schaapherder. Hij was altijd bij zijn kudde, dag en nacht. De Loenense bevolking liet in 1956 de oude schaapskooi voor hem bouwen. Toen in 1992 de bevolking van Loenen een stichting voor de schaapskudde had opgericht, werd de kudde Veluwse heideschappen vast met Loenen verbonden.

Inmiddels was het hoog tijd geworden om terug te keren naar De Groote Modderkolk om daar van het ZeldzaamLEKKER-diner te genieten, traditiegetrouw bereid door Inge's Eettafel. Voor ons heerlijk stoofvlees van het Veluws heideschaap, kaas van het Brandrode rund, yoghurt van Blaarkop en Fries melkschaap. Voor Inge als trouwe SZH-partner een brandnieuw ZeldzaamLEKKER-schort. ●